

ІНДУСТРІАЛЬНІ ПАРКИ ТА ЇХ ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ (НА ПРИКЛАДІ М. ВІННИЦЯ)

Вінницький національний технічний університет

Анотація

У роботі висвітлено значення поняття «індустріальний парк», їх вплив на державну діяльність. Наведено загальну характеристику Вінницьких індустріальних парків та прогнозовано наслідки їх діяльності.

Ключові слова: *індустріальний парк, Вінницький індустріальний парк.*

Abstract

The article covers the concept of "industrial park". Their influence on the national economy was investigated.

Keywords: *industrial park, Vinnytsia industrial park.*

Вступ

На сьогоднішній день в Україні відбувається пошук наукового спрямування та стабільного інноваційного розвитку як усієї країни, так і окремих регіонів [1].

Останнім часом все частіше постає питання як покращити економіку країни. Це можливо зробити за рахунок пошуку та впровадження нових синергетичних механізмів стимулювання економіки за рахунок яких активізується економічна та інвестиційна діяльність. В сучасних умовах, коли Україна відстає у економічному розвитку від більшості європейських країн необхідно створювати сприятливий інвестиційний клімат та запроваджувати дієві механізми стимулювання інвестиційної діяльності. До таких механізмів можна віднести створення індустріальних парків.

Основна частина

Велика кількість країн створює індустріальні парки з метою активізації промислового та регіонального розвитку. Індустріальний парк має чіткі галузеві пріоритети, які пов'язані зі специфікою розвитку регіону та орієнтується на його інвестиційну привабливість. Спираючись на зарубіжний досвід можна сказати, що даний захід є ефективним, оскільки він сприяє створенню потужної сучасної промисловості, покращенню структурних пропорцій, створенню нових робочих місць і водночас виступає потужними рушієм місцевого та регіонального розвитку, подолання відсталості розвитку окремих територій [2,3].

Поняття «індустріальний парк», іноді в закордонній літературі заміняється на «промисловий район» або «промислова зона», є найбільш вживаним для означення інструментів реалізації інноваційних підходів в організації промислового виробництва. В загальному вигляді індустріальний парк – це «велика ділянка землі з необхідною інфраструктурою, надана для ведення господарської діяльності близькими за спеціалізацією компаніями» [4].

Значний досвід функціонування індустріальних парків у багатьох країнах світу довів високу ефективність цього організаційно-економічного механізму, який чинить системний багатоцільовий вплив на економіку, сприяючи створенню потужної сучасної промисловості, покращенню структурних пропорцій, створенню нових робочих місць і водночас виступає потужними рушієм місцевого та регіонального розвитку, подолання депресивності окремих територій [5].

Процес створення технологічних парків набирає нових обертів в Україні. Подільський регіон не став винятком – у 2015 році Вінницька міська рада затвердила Концепцію Вінницького індустріального парку з метою забезпечення економічного розвитку міста, активізації інвестиційної діяльності, створення нових робочих місць, розвитку сучасної виробничої інфраструктури.

Серед основних завдань створення індустріального парку є:

- створення нових робочих місць і тим самим зменшення безробіття в регіоні;
- збільшення купівельної спроможності населення;
- випуск на ринок нової продукції вітчизняного виробництва, яка буде здатна конкурувати з іноземними товарами;

- збільшення надходжень до бюджету;
- розвиток інфраструктури міста;
- забезпечення стабільних умов інвестиційної діяльності та розвитку підприємництва;
- створення нових виробничих потужностей з використанням інноваційних технологій, високим рівнем конкурентоспроможності.

На території парку планується 26 ділянок. Підприємства харчової промисловості, виробництва одягу, машинобудування, логістики, а також сервісного обслуговування є пріоритетними для розміщення на території парку.

Облаштування парку буде коштувати 120 млн. грн, з яких 35 млн. грн – мережі водопроводу та каналізації, 82 млн. грн - мережі електропостачання, 3,5 млн. грн мережі газопостачання.

При таких значних фінансових потребах необхідно визначити джерела фінансування. Джерелом перших етапів розвитку є міський бюджет, а далі долучається керуюча компанія. Щодо наповнення індустріального парку сума не визначена оскільки цим будуть займатися учасники індустріального парку на власний розсуд.

Як вже було зазначено, одним з завдань створення парку є створення нових робочих місць. За 5 років функціонування кількість працівників переробної промисловості зросте на 3200 осіб (1800 осіб у 2020 році), а працівників пов'язаних з логістикою на 400 осіб (1000 працівників у 2020 році). В цілому кількість працівників збільшиться на 3600 осіб, тобто в порівнянні з базовим роком (2800 працівників) збільшиться на 128%. Однак, це є лише прогнозом, оскільки кількість робочих місць і порядок їх створення може коригуватися за рахунок технологічності виробництв, які учасники парку розташують на його території. Підсумовуючи сказане можна спрогнозувати фінансові результати діяльності Вінницького індустріального парку (табл. 1).

Таблиця 1 – Прогнозні фінансові результати діяльності індустріального парку у формі відрахувань до бюджетів та державних фондів на період 2020-2025 років, тис. грн.

Назва відрахування	Роки					
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
ПДВ	191057	198699	206647	214913	240981	250621
Рентабельність	234429	243807	253559	263701	290629	302255
Податок на прибуток	42197	43885	45641	47466	52313	54406
Оренда землі	4700	4700	4700	4700	4700	4700
Податок з доходів фізичних осіб	1730	2019	3215	3931	4521	5022
ЄСВ	4927,9	5755,9	9201,5	11229,5	12903,2	14323,1

Виходячи з даною таблиці можна зробити висновок, що починаючи з 2020 року Вінницький індустріальний парк почне поповнювати державний бюджет. Суттєвим є те, що щороку дані грошові надходження зростатимуть: у 2020 ця сума ПДВ становитиме 191057 тис. грн, а у 2025 вже сягатиме 250621 тис. грн.

Виходячи з наведеного констатуємо, що рентабельність досліджуваного об'єкту буде щороку збільшуватися і 2025 році сягне 302255 тис. грн.

Окрім наведених раніше даних необхідно згадати доходи, які будуть отримані від оренди землі. По попереднім розрахункам ця сума буде близько 4,7 млн. грн, за умови що річна ставка орендної плати буде знаходитися на рівні 3%.

Отже, ми можемо оцінити майбутні фінансові результати від діяльності. Очевидно, що розміри відрахувань в період з 2020 року по 2025 мають тенденцію до збільшення. Таким чином, ми можемо зробити висновок, що у майбутньому за рахунок Вінницького індустріального парку розмір надходжень до державного, місцевих бюджетів, а також державних фондів збільшиться.

Отже, ми можемо оцінити майбутні фінансові результати від діяльності. Очевидно, що розміри відрахувань в період з 2020 року по 2025 мають тенденцію до збільшення. Таким чином, ми можемо зробити висновок, що у майбутньому за рахунок Вінницького індустріального парку розмір надходжень до державного, місцевих бюджетів, а також державних фондів збільшиться.

Однак, не зважаючи на оптимістичні прогнози функціонування Вінницького технологічного парку, треба брати до уваги мінливість зовнішнього та внутрішнього середовища. Саме тому перед реалізацією даного проекту необхідно провести SWOT-аналіз створення індустріального парку (табл. 2).

Таблиця 2 – SWOT-аналіз Вінницького індустріального парку

Сильні сторони	Слабкі сторони
<p>Підготовка всіх юридичних та методологічних питань по виділенню землі и створенню індустріального парку, що сприятиме залученню інвесторів і прозорості побудови взаємовідносин з ними;</p> <p>Наявність повноважень у відповідності до українського законодавства для сприяння у реалізації проекту;</p> <p>Наявність широкої інформаційної бази для прийняття стратегічних та оперативних управлінських рішень.</p> <p>Наявність ініціативи по створенню індустріального парку;</p> <p>Наявність кваліфікованого персоналу для сприяння в реалізації проекту.</p>	<p>Недостатність необхідних ресурсів для фінансування проекту;</p> <p>Відсутність досвіду роботи з подібними проектами;</p> <p>Відсутність ресурсів для реалізації проекту.</p>
Можливості	Загрози
<p>Наявні на території парку енергозберігаючі виробництва та технології.</p> <p>Правильне планування перспективних видів діяльності на території створюваного індустріального парку дозволить залучити інвесторів з обґрунтуванням пріоритетних видів діяльності, але при цьому також будуть залучатися й інвестори, що бажають організувати інші види виробництва на території парку, у випадку, якщо дані види виробництва не будуть суперечити правилам індустріального парку;</p> <p>Очікуване зростання економіки після фінансово-економічної кризи вимагає наявності умов для розвитку інвестиційної діяльності. Створюваний індустріальний парк буде привабливим інвестиційним об'єктом.</p> <p>Розвиток законодавства у сфері виробництва і використання альтернативних видів палива та енергії може значно підвищити інвестиційну привабливість індустріального парку і створити передумови для створення виробництв, що будуть забезпечувати індустріальний парк електро- та тепловою енергією.</p>	<p>У разі відсутності фінансової підтримки із бюджетів різних рівнів на початковому етапі реалізації проекту, направленої на розробку проектної документації, будівництва об'єктів інженерної інфраструктури буде ускладнено початок реалізації проекту індустріального парку;</p> <p>У випадку продовження негативних фінансово-економічних тенденцій може спостерігатись зміна в строках реалізації проекту індустріального парку;</p> <p>Можливі зміни в структурі світової економіки можуть впливати на зміни пріоритетних напрямів діяльності створюваного індустріального парку;</p> <p>Політична та економічна ситуація яка склалась в Україні може негативно відбитися на інвестиційному кліматі, і залучення учасників створюваного інвестиційного парку буде відбуватися повільніше запланованих строків.</p>

У цілому реалізація проекту створення індустріального парку є доцільною та забезпечить поживлення економічного розвитку і як наслідок підвищення рівня життя населення, збільшення надходження до бюджетів усіх рівнів та ефективне використання інноваційного потенціалу підприємств виробничої сфери [6,7].

Також варто відмітити інші індустріальні парки на території вінницької області, які вже розпочали свою діяльність.

У 2017 році Вінницька міська рада стала ініціатором створення «Вінницького кластеру холодильного машинобудування». Даний парк створюється на 30 років, керуючою компанією є ТОВ "Промислово-інвестиційна компанія".

Метою створення спільного індустріального парку "Вінницький кластер холодильного машинобудування" є забезпечення економічного розвитку та підвищення конкурентоспроможності території міста, створення нових робочих місць та виготовлення конкурентоспроможної продукції.

Для доведення парку до потрібного стану необхідно залучити близько 26 млн грн, що можливо за рахунок керуючої компанії та учасників індустріального парку.

Планується, що відкриття парку дасть змогу створити 2020 нових робочих місць станом на 2024 рік.

У вересні 2018 року на території індустріального парку було офіційно відкрито першу чергу заводу холодильного обладнання "UBC Group", який вже почав випуск продукції. Підприємство співпрацює із всесвітньо відомими компаніями та є одним з найбільших виробників промислового

холодильного обладнання в Східній Європі. На заводі з виробництва холодильного обладнання "GreenCool" вже працює більше 230 співробітників. Загальний обсяг інвестицій у проект становив близько 6,5 млн. євро.

Окрім того, восени 2019 року було включено до реєстру індустріальний парк "Вінтер Спорт", ініціатором створення якого є ТОВ «Хед Вінниця». Парк буде створений на 50 років.

Мета створення – формування єдиної території з комплексною інфраструктурою та новітніми енергоефективними комунікаціями для розміщення інноваційних підприємств, для забезпечення стрімкого економічного розвитку міста Вінниця, активізації залучення інвестицій, підвищення рівня зайнятості населення, збільшення надходжень до бюджетів всіх рівнів, та розвитку сучасної виробничої і ринкової інфраструктури.

Призначення парку: виробництво спортивного інвентарю для зимових видів спорту, обладнання для підводного плавання, а також інших компонентів; розміщення складських та адміністративних приміщень, а також підприємства з інформаційних технологій.

Для того щоб створити потрібну інфраструктуру необхідно 120 млн. грн, будуть залучені кошти керуючої компанії та ініціатора створення індустріального парку. Планується, що відкриття парку дасть змогу створити 1450 робочих місць до 2026 року.

Компанія "HEAD" має намір побудувати на території індустріального парку завод з виробництва спорядження для зимових видів спорту (лижі, лижні черевики та лижні кріплення). Площа виробничих об'єктів становитиме близько 50 тис.м². Загальний обсяг інвестицій у проект ставитиме 50 млн. євро [7].

Висновки

З наведеного можна зробити висновок, що стратегією розвитку Вінницької області на період з 2020 року, одним із заходів досягнення стратегічних цілей визначено сприяння розвитку високотехнологічного промислового парку для реалізації проектів із застосуванням інноваційних технологій. Згідно з наведених даних підсумуємо, що відкриття індустріальних парків матиме позитивний вплив на територію регіону, зокрема збільшиться кількість робочих місць, підвищиться рівня життя населення, зростуть надходження до бюджетів усіх рівнів та підвищиться використання інноваційного потенціалу підприємств виробничої сфери. Однак, варто зазначити негативні сторони реалізації даних проектів, а саме: екологічні наслідки, можливість виникнення транспортних та комунальних проблем. Окрім того зазначений позитивний вплив є лише приблизним прогнозом діяльності, а для налагодження функціонування парків необхідні значні фінансові вкладення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Нюнько О. Механізми створення індустріальних парків: алгоритм прийняття управлінських рішень місцевими органами влади / О. Нюнько // Актуальні проблеми державного управління. - 2013. - Вип. 3. - С. 101-105. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apdyo_2013_3_29.
2. Павлюк А. Розвиток індустріальних парків в Україні: проблеми та напрями політики стимулювання / А. Павлюк // Економіст. - 2016. - № 1. - С. 25-28. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/econ_2016_1_7.
3. Бойко О. М. Індустріальні парки як нова організаційна форма неіндустріальної трансформації промислового потенціалу країни / О. М. Бойко // Формування ринкових відносин в Україні. - 2013. - № 12. - С. 121-128. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/frvu_2013_12_28.
4. Cote R.P., Cohen-Rosenthal E. Designing eco-industrial parks: a synthesis of some experiences / Raymond P. Cote, E. Cohen-Rosenthal // Journal of Cleaner Production – 1998. – No.6. – P. 181–188.
5. Механізм стратегічного управління інноваційним розвитком: монографія / за ред. О. А. Біловодської. – Суми: Університетська книга, 2012. – 432 с.
6. Концепція Вінницького індустріального парку [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.vmr.gov.ua> > Branches > ContentLibrary.
7. Індустріальні парки в Україні [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: me.gov.ua/?lang=uk-UA

Кавецький Вячеслав Валерійович – ст. викладач кафедри економіки підприємства та виробничого менеджменту, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця;

Соломонюк Ірина Леонідівна – студентка групи МВКД-166, факультету менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, e-mail: fm.3mo16.solomonuik@gmail.com

Vyacheslav Kavetskiy V. – senior lecturer of the Department of Economics of enterprise and production management, Vinnytsia national technical University, Vinnytsia.

Solomonuik Iryna Leonidivna – student MOv-16, Faculty of Management and Information Security, Vinnytsia National Technical University, e-mail: fm.3mo16.solomonuik@gmail.com.